Ders: 4

ELLIOT DALGA TEORİSİ

ELLIOT DALGA TEORİSİ

ELLIOT DALGA TEORİSİ NEDİR ?

Dalga teorisi, Ralph Nelson Elliot'un, kitle hareketlerinin tekrar eden dalga formasyonlarını inceleyerek tahmin yürüttüğü bir teoridir. R.N. Elliot, evreni oluşturan tüm sistemler gibi, piyasa hareketlerinin de doğa yasaları doğrultusunda ve belirli sınırlar içinde hareket ettiğini kabul etmiş ve bu araştırmalarına dayanarak Elliot analizi rasyonel sistemini geliştirmiştir.

ELLIOT DALGA TEORİSİNİN **TEMEL PRENSİPLERİ**

Dalga teorisine göre piyasa her ne yapıyorsa belirli bir nedenle yapmakta ve oluşan gelişim kendinden sonraki değişimleri etkileyebilecek önemli verileri oluşturmaktadır.

Yatırımcı verdiği her işlem kararında daha önceki ve mevcut işlemlerden etkilenir böylece işlemin kendisi de bir sonraki hareketi teşvik eder.

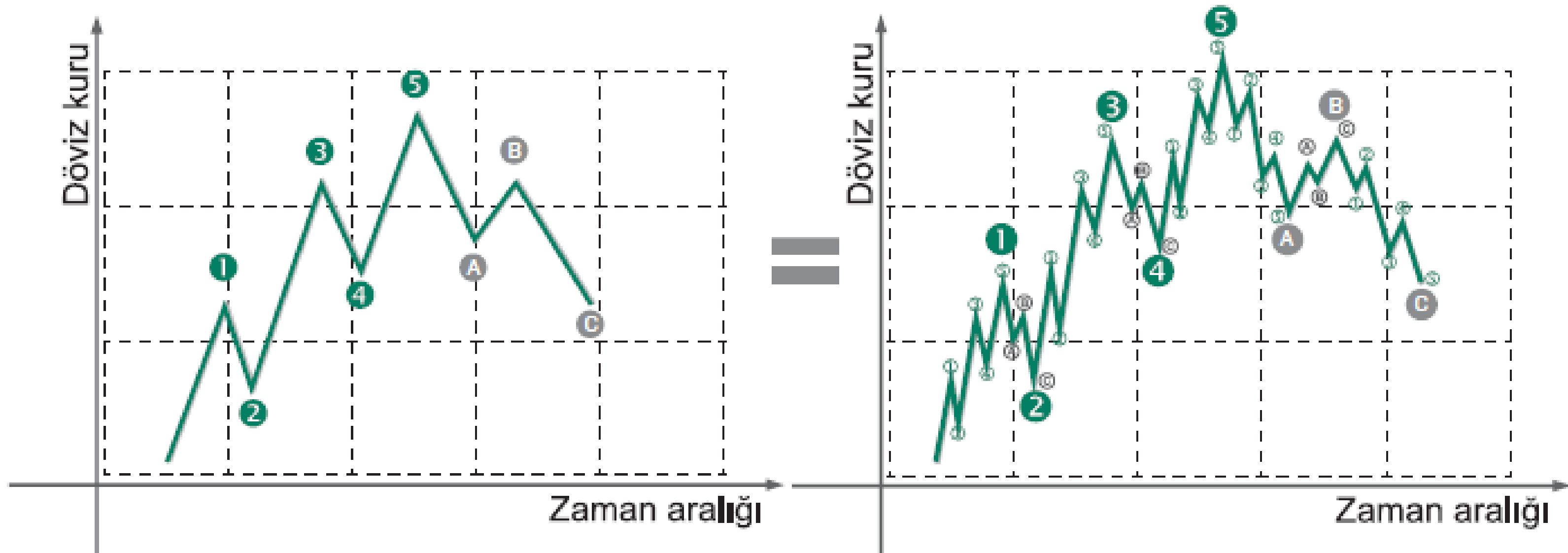
Piyasadaki gelişmeler belli bir zaman diliminde belirli bir formasyon oluşturur. Bu tür formasyonların zamanla tekrarlanabilme özelliği gelecek değişimleri önceden tahmin edebilme fırsatı verir.

Piyasa kendi özelliklerine sahiptir ve piyasadaki değişimler her zaman aynı yönde olmaz. Gelişimler sürekli bir ritmi takip etmez. Fakat, fiyat değişimleri her zaman net bir yapısal düzeni korur. Bu düzen “dalga düzeni” dir. Dalgalar belirli yöne sahip hareket formasyonlarıdır.

ELLIOT DALGA TEORİSİ

BEŞ DALGA MODELİ

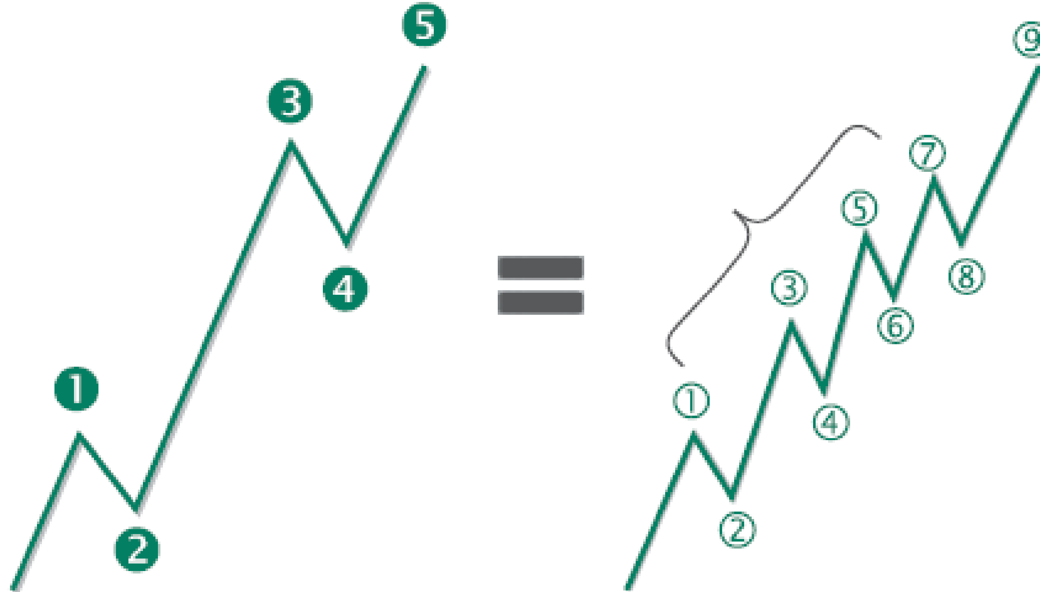
Piyasada her türlü fiyat değişimleri tamamlandığında 5 dalgadan oluşan resim çizer. Bu dalgaların 1, 3 ve 5 rakamlarıyla işaretlenmiş olan 3'ü ana hareket yönünde değişir ve bu dalgaların arasına iki aksi hareket dalgası (countertrend interruptions) girer. Aksi hareket dalgaları 2 ve 4 rakamlarıyla işaretlenir ve adından da anlaşıldığı gibi ana harekete aksi yönde gelişirler. Hareket ve aksi hareket dalgaları birlikte Beş Dalga Modeli denilen bir dalga formasyonu oluştururlar.

ELLIOT DALGA TEORİSİ

DÜZELTME DALGALARI ARASINDAKİ FIBONACCI ORANLARI

1) Her dalga iki yönde gelişebilir: Hareket (Motive) ve Düzeltme (Corrective).
2) Hareket dalgaları beş dalgalı, düzeltme dalgaları ise üç dalgalı formasyonlardır.
3) Hareket dalgaları ana trend gelişimini onayladığı için "yükselen dalgalar" veya "itici dalgalar" olarak da adlandırılır.
4) 2 ve 4 nolu dalgalar trende aksi yönde hareket ederler ve 1, 3 nolu dalgaları düzelttikleri için "düzeltme dalgaları" olarak adlandırılırlar.
5) Beş dalga hareketi tamamlandıktan sonra 3 dalga düzeltmesi başlar. Bu düzeltme dalgaları ise a, b ve c harfleri ile gösterilir.

ELLIOT DALGA TEORİSİ

DALGA ÖZELLİKLERİ

1. Dalga
1. dalgaların yaklaşık yarısı, ana sürecin bir parçasıdır ve çoğunukla çok baskılanmış seviyelerden bir sıçrama şeklinde oluşur. 1. dalgalar genellikle 5 dalganın en kısa olanıdır. İlk dalgalar özellikle ana taban formasyonlarından sonra ortaya çıkarlarsa, çok dinamik olabilirler.

2. Dalga
2. dalgalar, 1. dalganın kazandırdığının genellikle büyük çoğunluğunu ya da tümünü geri alır. Çoğu zaman 2. dalgalar, 1. dalganın taban seviyesine ulaşmadan sona erer.

3. Dalga
3. dalga, genellikle ana trend yönündeki 5 dalga içinde en uzun ve en dinamik olanıdır. 1. dalganın tepesinin geçilmesi, klasik geçiş olarak tanımlanır ve Dow Teorisi'ndeki alım sinyalinin ifadesidir. Gerçekte, bütün trend takipçisi teknik sistemler, boğa piyasasına bu noktadan girerler. Bu dalga sırasında genellikle işlem hacmi çok artmış olur ve fiyat boşlukları daha görülür bir haldedir. 3. dalga hiçbir zaman 5 dalgalık hareketin en kısası olamaz. 3. dalganın görüldüğü dönemde, temel veriler de iyileşmeye başlar.

4. Dalga
4. dalga genellikle kompleks bir modeldir. 4. dalga, 2. dalgada olduğu gibi bir düzeltme yada erteleme aşamasıdır fakat yapısı yönüyle 2. dalgadan genellikle ayrılır. Üçgenler genellikle 4. dalga sonrasında ortaya çıkar.

Ayrıca, 4. dalga tabanı hiçbir zaman 1. dalga tavanını örtemez.

5. Dalga
3. dalgaya göre daha az dinamiktir. 5. dalga sırasında birçok teknik gösterge fiyat hareketinin gerisinde kalmaya başlar. Muhtemel bir piyasa zirvesinin uyarıcısı olarak, değişik osilatörlerin negatif uyumsuzluk göstermeleri de bu dönem içinde görülür.

ELLIOT DALGA TEORİSİ

A Dalgası
Piyasada A dalgasının oluştuğunu gösteren kanıtlardan en önemlileri, ana eğilimi düzeltme yönünde 5 dalgalı formasyonun ortaya çıkması ve düzeltme yönünde işlem hacimlerinin giderek artmasıdır.

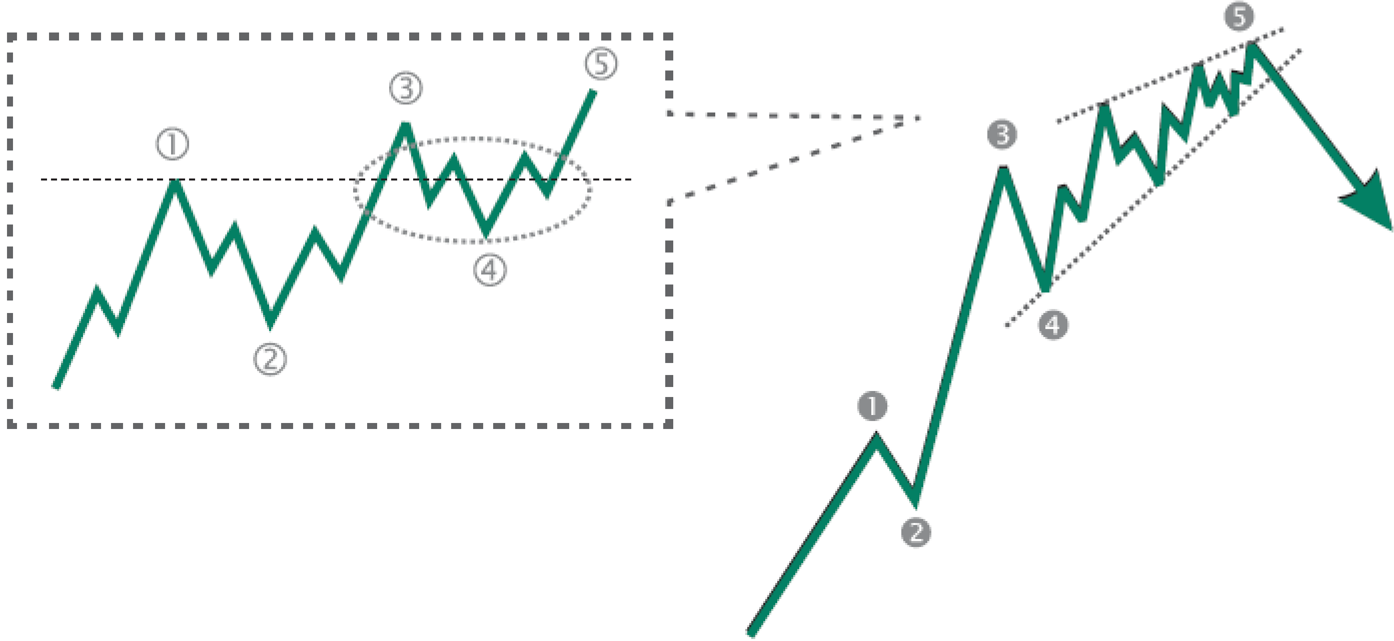
B Dalgası
Aşağı trendden yukarı doğru olan hareketler, genellikle düşük işlem hacimleriyle gerçekleşirler ve çoğunlukla satış yapmak için son fırsat olurlar. Düzeltmenin tipine bağlı olarak yukarı hareket ya da önceki yüksek değerleri deneyebilir ya da tekrar geriye dönmeden önce eski yüksek değerini geçebilir.

C Dalgası
C dalgası, yukarı trendin bitmiş olduğu konusunda geriye çok az kuşku bırakır. Yine, düzeltme hareketinin tipine bağlı olarak bilinen her cins satım sinyallerini ortaya çıkaracak şekilde, A dalgasının tabanının aşağılarına doğru ilerler. Bazen 4. dalganın ve A dalgasının tabanından bir trend çizgisi çizerek, omuz baş omuz formasyonu ortaya çıkarılabilir.

ELLIOT DALGA TEORİSİ

DIAGONAL ÜÇGENLER

Diagonal üçgenler bir hareket modelidir ama bazı konsolide özellikleri nedeniyle itici dalga olarak sayılmazlar. Diagonal üçgenler genellikle beşinci ve son dalgada ortaya çıkar. İtici dalgalarda olduğu gibi diagonellerde de içsel düzeltme dalgaları hareket dalgalarını tam geri almaz ve içsel 3. dalga diğer içsel dalgaların en kısası olamaz.
Bunun yanı sıra, diagoneller ana trend yönünde oluşan 5 dalga yapısına sahip tek bir modeldir ve içsel yapılarındaki 4. dalga hemen hemen her zaman 1. dalga tepesini aşar. Diagonel üçgenler nadiren eksik dalga modelleriyle sonuçlanır.

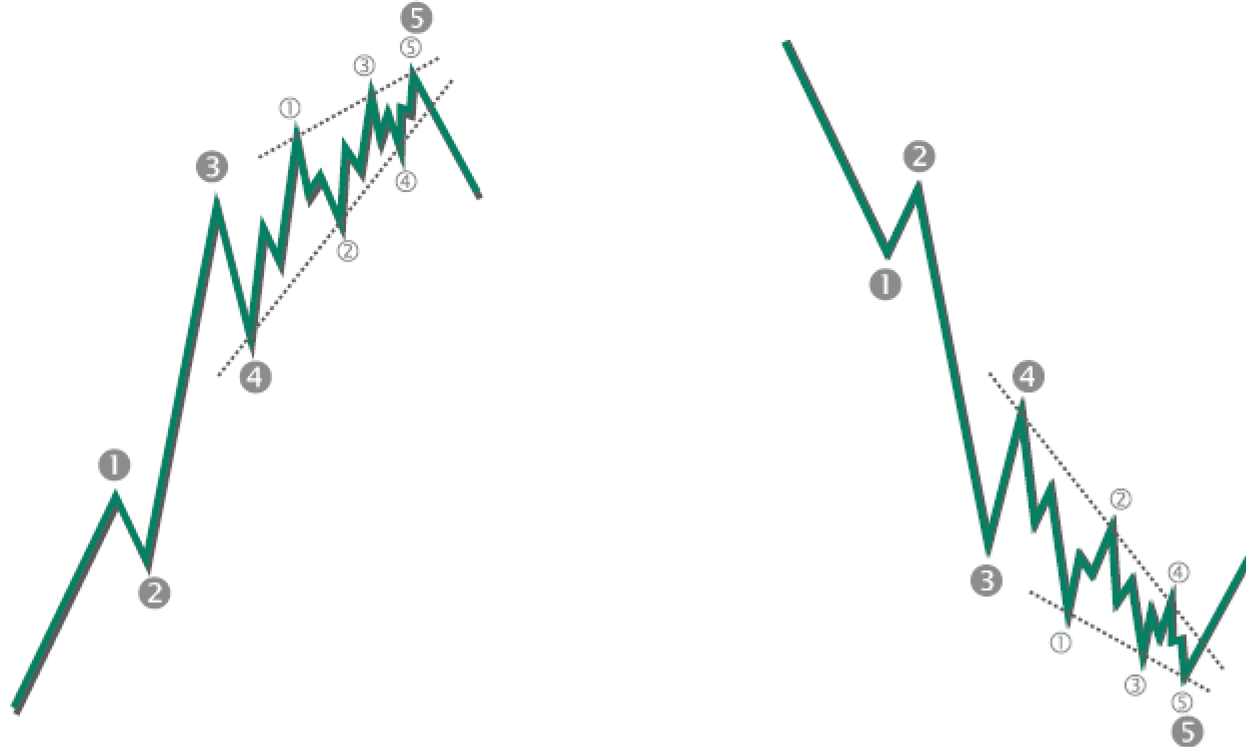
ELLIOT DALGA TEORİSİ

YEKUN ÜÇGENLER (ENDING DIAGONAL)

Yekun üçgenler Elliot'da tanımlandığı gibi "sert ve uzun" 3. dalga sonrasındaki 5. dalgada ortaya çıkan özel dalga modelleridir. Yekun üçgenlerin çok az bir kısmı C dalgasında oluşarak A-B-C yapısına sahip olur.

İkili ve üçlü tepe formasyonlarında yekun üçgenler sadece son C dalgasında oluşur. Yekun üçgenler her zaman mevcut dalga formasyonunun son aşamasında ortaya çıkarak piyasanın yakında yön değiştereceğini gösterir.

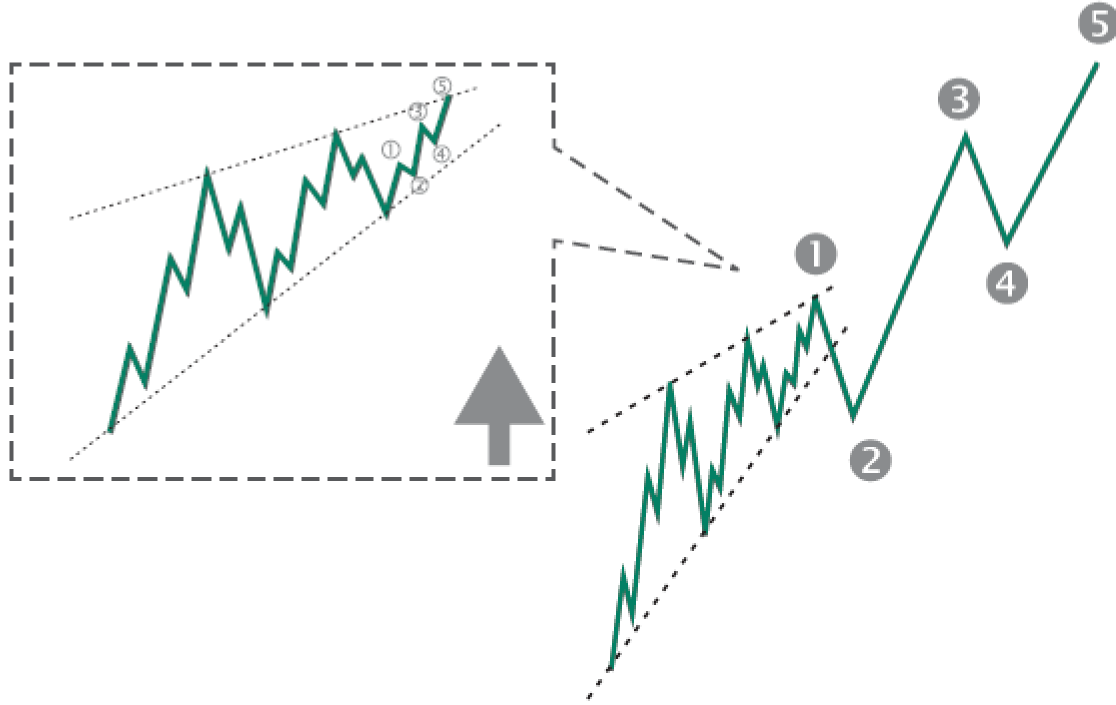
Yekun üçgenler gerçekte bir takoz modelidir ve her bir iç dalgası, üç dalgaya bölündüğünden konsolide özellikleri taşır.

ELLIOT DALGA TEORİSİ

BAŞLANGIÇ ÜÇGENLER (LEADING DIAGONAL)

Diagonal üçgenler 5. dalga veya C dalgasında oluştuğu zaman içsel olarak üçlü bir yapıya sahip olurlar (3-3-3-3-3). Fakat, son zamanlarda yapılan çalışmalarda, bu tür formasyonların trendin ayrı bölgelerinde de farklı versiyonlarının ortaya çıkabileceğini ispatlamıştır. Oluşum şekli yekun üçgenlerle hemen hemen aynıdır fakat bu formasyonlar içsel olarak 5-3-5-3-5'li bir yapıya sahiptir.

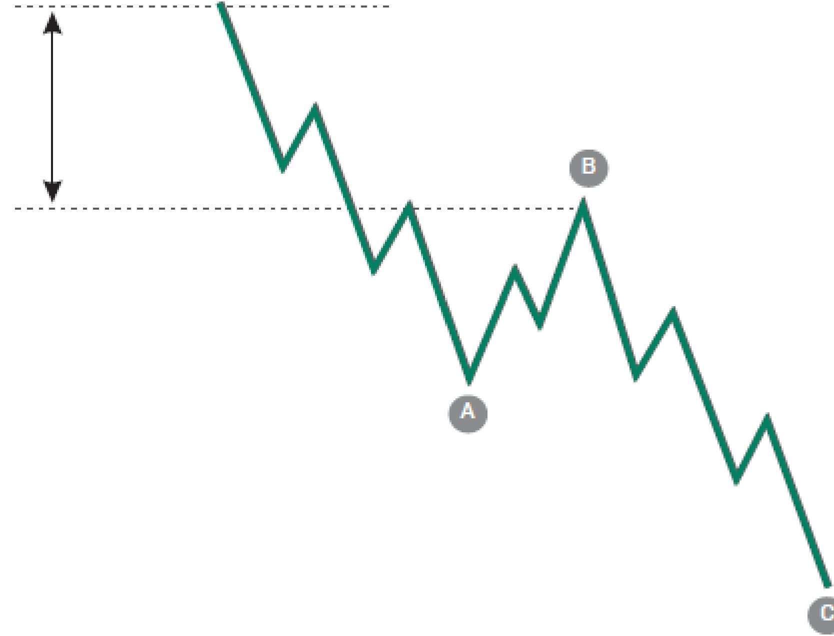

ELLIOT DALGA TEORİSİ

ZİGZAGLAR VE DÜZELTME KOMBİNASYONLARI

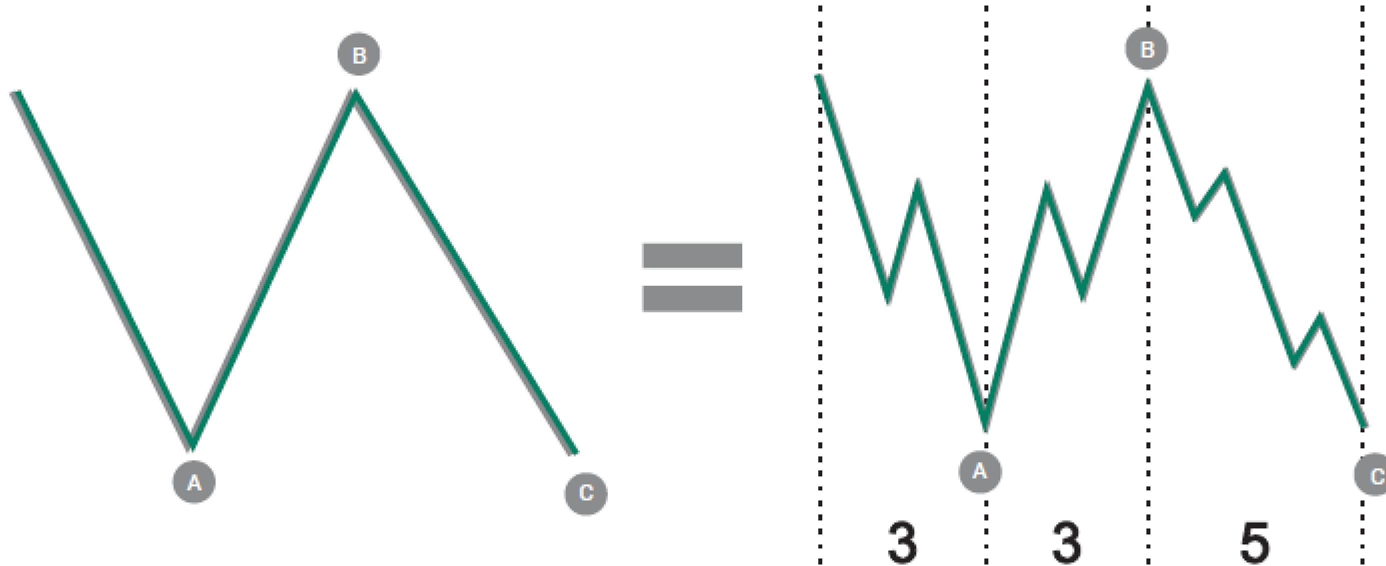
ZİGZAGLAR (5-3-5)

Basit zigzaglar A,B,C dalgalarından oluşmak üzere ana trende aksi yönde 3 dalga düzeltme modelidir. İçsel dalgaları 5-3-5 sıralamasını korur ve B dalgası hiçbir zaman A dalgasının tabanına kadar uzayamaz.

YASSI DÜZELTMELER (3-3-5)

Yassı düzeltmeleri zigzag düzelltmelerinden ayıran özellik içsel dalgaların 3-3-5 sıralamasını korumasıdır. Yetersiz bir itici güç nedeniyle ilk düzeltme hareketi olan A dalgası 5 yerine 3 dalgadan oluşur. B dalgası, A dalgasının tepesine kadar yol alır ve bu, piyasanın gücünü halen koruduğuna bir işarettir.

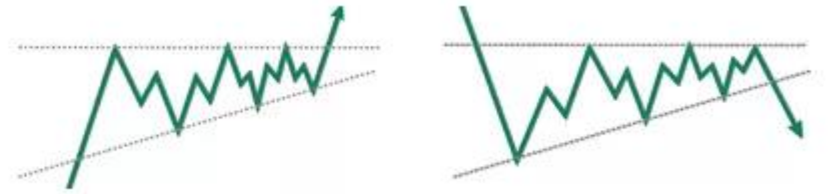
ELLIOT DALGA TEORİSİ

ÜÇGENLER (3-3-3-3-3)

Üçgen formasyonlar işlem hacmi ve fiyat dalgalanmalarının etkisi altında piyasada oluşan güç dengelerini yansıtır. Üçgen, her bir dalganın kendi içinde 3 dalgaya bölündüğü, 5 dalgadan oluşan düzeltme modelidir. Dolasıyla üçgenler, içsel olarak 3-3-3-3-3'lü bir yapıya sahiptir ve iç dalgaları a-b-c-d-e harfleriyle işaretlenir. Üçgenin kenar çizgileri a ve c, b ve d dalgalarının tepe noktalarından çizilen çizgiyle oluşturulur. İçsel C dalgası çoğu zaman üçgenin kenar çizgisine dokunmayabilir veya bu çizgiyi kırabilir.

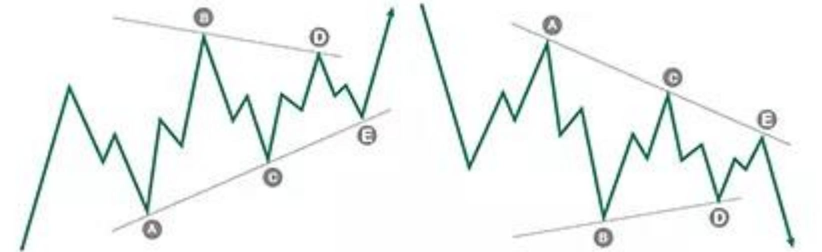
Tepe yükseliyor, taban alçalıyor

Tepe düz, taban alçalıyor

Tepe düşüyor, taban düz

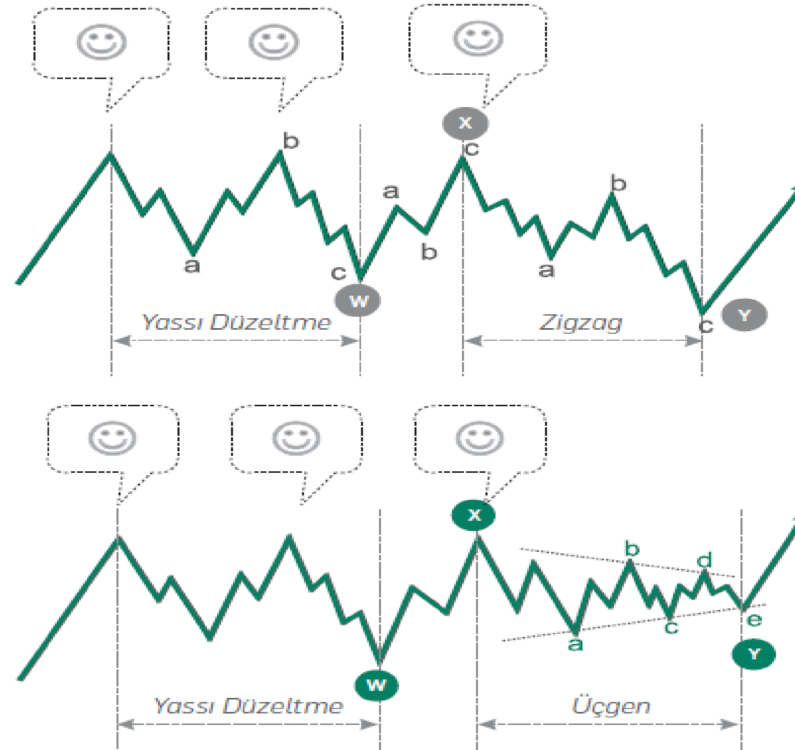

Boğa piyasasındaki klasik üçgen   Ayı piyasasındaki klasik üçgen

ELLIOT DALGA TEORİSİ

İKİLİ VE ÜÇLÜ ÜÇLÜLER

Elliot, düzeltme formasyonlarının yatay uzamalarını ikili ve üçlü üçlüler olarak tanımlamıştır. Bu tür formasyonlar iki yada üç basit düzeltme modelini birleştirerek ortaya çıkar. Formasyonun içsel olarak ilk iki bölümü yassı düzeltme veya zigzag olarak görülür. Üçlünün son aşaması ise çoğu zaman üçgen modelleriyle tamamlanır. Üçlüyü oluşturan her ana bölüm W,Y,Z harfleriyle işaretlenir. Modelin içsel düzeltme dalgası olan X dalgası herhangi bir düzeltme formu alabilir ama çoğu zaman bu bir zigzag oluşturur.

ELLIOT DALGA TEORİSİ

ORTODOKSAL TEPE VE DİPLER

Bazen formasyonun son çıkış bölgeleri model içindeki ekstrem fiyat seviyelerine ulaşamayabilir ve yekun zirve veya dipler bu bölgelerin altında veya üstünde biter. Bu durumda formasyonun son zirve veya dip noktası "Ortodoksal Zirve veya Dip" olarak tanımlanır.